

HARADA

Numeri 33:24

“Zij verreidsen van het gebergte Safer en legerden zich in Harada.”

De twintigste legerplaats heet Harada, en ligt van alle legerplaatsen weder het naast aan Egypte. Haar naam heeft een kwade betekenis, want zij betekent: Verschrikking.

Wonderbaar! De vorige legerplaats heette: Schone, liefelijke berg, en die daarop volgde Harada: Verschrikking. Gaat het dan ook wel op dergelijke wijze in het Koninkrijk van God? Ondervindt men nog dusdanige leidingen? Zij zijn nabij Egypte; maar David zegt: “Mijn leven raakt tot aan de hel!” Welk een uitdrukking! Maar overviel niet ook Abraham een grote verschrikking! Zegt niet Heman, dat hij de verschrikkingen des Heeren zo gevoelde, dat hij bijkans vertwijfelde; en David: dat hem de angsten der hel hadden getroffen; en Job zegt, dat de verschrikkingen Gods op hem waren.

Vreselijke uitdrukkingen! Hanna zegt, dat God in de hel leidt. Zo richt zich het kompas in het scheepje der uitverkorenen wel eens zelfs zo hellewaarts, als het bij menige verworpene naar de hemel wijst. Harada is het uiterste punt terugwaarts. Daar ziet het allerellendigste en als verlaten uit met het uitverkoren, het heilig en geliefd volk, het volk des eigendoms.

Het lijkt Christus in Zijn diepste vernedering, vol smarten, zonder gedaante en schoonheid. Laat ons ook dat treurbeeld van de Kehelatha, de kerk, de Safer, de schone beschouwen, zoals zij van het gebergte der liefelijkheid nederdaalt, van haar schoonheid beroofd en zich te Harada in de plaats der verschrikking legerd, en aldaar een, met de eeuwigheid vergeleken, kleinen, maar voor haar zelf veel te lange tijd legeren en verduren moet. Aangenaam is zekerlijk dat gezicht niet.

Wij vinden een verklaring van deze legerplaats in de woorden van Christus, Jes. 50:10, waar Hij zegt: “Wie is er onder ulieden, die den Heere vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort? Als hij in de duisternis wandelt en geen licht heeft, dat hij betrouwe op den Naam des Heeren en steune op zijn God.”

In deze woorden wordt ons een waar christen in zijn ellendigsten toestand voor ogen gesteld. Ziet daar een waar gelovige; de stralen der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus hebben als een zon zijn gemoed beschenen; God heeft een helder schijnsel in zijn hart gegeven. Zijn vreugde daarover was zo groot, dat zijn hart, voor eeuwig aan alle ijdelheid onttrokken, besloot voortaan alles op te geven en te wagen, al zijn gelukzaligheid alleen in het licht van het Goddelijk Aangezicht te zoeken, en een opzettelijk beledigen van dat Aangezicht hem zo vreselijk was als de hel zelf, waarom hij vurig tracht, de stem van den Knecht des Heeren te gehoorzamen.

Oordeelt zelf, wat zulk een boven de eeuwige verdoemenis nog erger kon overkomen, dan dat de reet de opening, waardoor eerst het licht tot hem doordrong, geheel gesloten, het zalig lichten van het Goddelijk Aangezicht hem onttrokken, en het bewustzijn en genot der hem reeds werkelijk geschonken genadegaven wordt onthouden, en alles met een duistere wolk bedekt, zodat hij “in het duister wandelt, geen licht heeft,” noch het licht der zon, noch der sterren, noch enige fakkel hem voorlicht.

Voegt er bij, dat zijn ziel wordt omringd door de verschrikkingen des Almachtigen, dat hij, in duisternis wandelende, met het benauwende wantrouwen wordt geplaagd: God is mijn Verbondsgod niet, Jezus is mijn Middelaar niet, en zal het ook wel in eeuwigheid niet worden! Alles, wat hij tot dusverre heeft gehad, gekend, genoten, geloofd en gehoopt, was niets anders dan ijdele verbeelding, zijn vermeende genadestaat een verschrikkelijk zelfbedrog, zijn gebed zonde, en zijn eindelijk deel in de poel, die brandt van vuur en sulfer.

Ik ben verstoten van voor het Aangezicht Gods. Maakt na dit alles de slotsom op, welke een verschrikkelijke legerplaats Harada is, waarheen wel niet allen op dezelfde wijze of even lang, maar toch enigen zich moeten begeven, en dat wel nadat zij op het gebergte Safer waren en van de hoogte af Kanaän zagen. Vraagt iemand: Kunnen dan kinderen Gods in de hier aangeduiden toestand geraken, die alleen op verworpenen schijnt van toepassing te zijn, dan kunnen wij dit zonder aarzeling met ja beantwoorden.

Gij hebt immers de uitspraak der heiligen en de woorden van Christus uit Jesaja gehoord. Roept niet de Bruidegom in het Hooglied als er over de liefelijkste zaken wordt gehandeld, in hoofdstuk 4:8, Zijn bruid van de hoogte Senin, dat is: koud sneeuwgebergte, en Hermon, dat is: verbanning, van de woningen der leeuwen, van de bergen der luipaarden? Roept Hij niet in vers 16 de noordenwind, die volgens Spreuk. 25:23, onweder brengt, op, om door zijn hof te waaien?

In Psalm 104:20 zegt David: “Gij beschikt de duisternis en het wordt nacht, in dewelke al het gedierte des wouds uittreedt.” Daarvan vindt men ook de toepassing in het geestelijke. In die toestand, waarvan wij spraken, verlaten ook de wilde dieren hun holen en spelonken, waar zij de slapende verborgen lagen zolang het dag was, verspreiden door hun gebrul en geschreeuw afgrijzen en verbazing, en verscheuren wat zij kunnen machtig worden.

Wee dan de arme, weerloze schapen, als de herder hen niet beschermt, of zelfs, wee ook de herder zelf. Dat beeld zal voor de zielen, die te Harada zijn geweest, verstaanbaar zijn. Daar zijn allerlei verschrikkelijke, monsterachtige lasterlijke gedachten, verbeeldingen, afgrijselijke beelden: haat, toorn, begeerlijkheden, twijfelingen, boosheden, geen geloof, geen liefde, geen verootmoediging, geen behoefte, louter dood. Job zegt, dat hij gelijk een dood aas verging, ja, als een kleeft, dat de motten aten. Dat is iets, wat in deze woorden ligt: “die in de duisternis wandelt.”

Wat is er nu, dat de arme zondaar in zulk een radeloze en troosteloze toestand vaste grond en kracht geeft? Slechts een enig middel. En welk is dit? Christus noemt het in de aangehaalde woorden: “Dat hij betrouwe op de Naam des Heeren, en steune op zijn God.” Beiden, de Naam van God, zoals Hij die, Ex. 34, uitsprak, als: “barmhartig, genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid,” en de Naam van Christus, Die in Jer. 23 “de Heere onze gerechtigheid” wordt genoemd, vormt een stok en staf, die de in het duister wandelende godvruchtige met de naakte hand des geloofs aangrijpen mag en moet, om vastelijk daarop te steunen en zich te verlaten.

Dat is de enige, maar ook de algenoegzame steun in deze legerplaats Harada, totdat hij eindelijk het Aangezicht Gods aanschouwt in gerechtigheid, en de Heere het nooit weder voor hem verbergt.

Wat betekent dan wel de naam der eerstvolgende legerplaats? Dat zullen wij ter rechter tijd horen. Laat ons eerst nog een weinig in Harada omzien. De woorden van Christus in Jesaja, die ons het verblijf aldaar ophelderden, betekenen in het algemeen, dat iemand, die den Heere van harte vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort, in een toestand verkeren, en enige uren, dagen of jaren blijven kan, dat hij in de duisternis wandelt en geen licht heeft, en dat sommigen werkelijk in zulk een toestand geraken, doch eindelijk gelukkig daaruit verlost worden.

In de duisternis wandelen betekent hier niet, wat men verstaat onder goddeloos zijn en willens in de zonde leven. Hoe kunnen de zodanigen tot het vertrouwen op den Heere aangespoord worden? Er staat uitdrukkelijk: “Wie is er onder ulieden, die den Heere vreest?” En door het wandelen in de duisternis kan onmogelijk een volstrekt tegenovergestelde zin worden bedoeld. Evenmin betekent het onwetendheid in Goddelijke of geestelijke dingen; maar deze duisternis betekent hier gemis van licht, lering en leiding in vele omstandigheden, gemis van troost, vrede en blijdschap, heiligheid en levenskracht in God.

En hoewel uitwendige rampen niet uitgezonderd zijn, zo is toch hier voornamelijk inwendige troostelijkheid der ziel bedoeld, die ontstaat uit gemis van het genot of gevoel der Goddelijke genade, der zekerheid, dat God mijn God is, en mijn zonden vergeven zijn. Dat bedoelt Heman, als hij in Ps. 88:7 zegt: “Gij hebt mij in de onderste kuil gelegd, in duisternissen en diepten.” Dat zijn klachten, die voor uitwendige nood veel te hoog zijn.

Ook het verband van onze uit Jesaja aangehaalde tekst met het voorafgaande leert ons dit. In het voorafgaande had hij namelijk van de rechtvaardiging gesproken, waardoor God de zonde vergeeft en tot kinderen aanneemt. De profeet, of liever Christus, in de naam Zijner uitverkorenen, spreekt Zijn volledige verzekering daarover uit, als Hij zegt: “De HEERE Heere helpe mij. Wie is het, die verdoemt? Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?”

Wie is het, die enig recht op mij heeft, die trede op; alle werktuigen zullen verbroken worden. Woorden, met welke ook Paulus, Rom. 8, de triumferende verzekering der gelovigen van hun gerechtigheid, om der wille van de dood en de opstanding van Christus bezigt. Maar dewijl er zeer licht enige arme zielen konden gevonden worden, die wel den Heere oprecht vrezden, maar wie deze zalige verzekering ontbreekt, en die als zij zulk een triumferende geloofstaal horen, nog angstiger worden, dewijl het hun, tenminste in die ogenblikken, onmogelijk is, zo voegt Hij teder en medelijdend de bekende woorden daarbij: “Wie is er onder ulieden!” enz.

Hij handelt geheel overeenkomstig hetgeen Hij in vers 4 zegt: “De HEERE Heere heeft Mij een tong der geleerden gegeven, opdat Ik wete met de moede een woord ter rechter tijd te spreken.” Hier zijn vermoeiden, vermoeid door het langdurig wandelen in de duisternis.

Hij spreekt hen bemoedigend toe, en toont hun tevens het middel, om uit die verschrikkelijke, tenminste vermoeiende toestand gelukkig te geraken, of er niet in te bezwijken. Als wilde Hij zeggen: Gij vreest den Heere, Die naar de stem Zijn Knechts hoort, gij hebt alzo recht en aanspraak, deze triumferende taal ook te bezigen, hoewel gij het, althans nu, niet kunt, en geen gevoel of genot daarvan hebt.

Welke is die toestand, waarin zich de godvruchtigen bevinden, die in de duisternis wandelen en geen licht hebben? Door licht wordt alles aan het zintuig des gezichts openbaar. Licht hebben, aanschouwen en geloven wordt in de Heilige Schrift onderscheiden, en het geloof beschreven als een niet twijfelen aan hetgeen men niet ziet. “Wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen. Zalig, die niet zullen gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben.” Hij heeft geen licht, van een gelovige gesproken, betekent niet: hij kent zichzelf en zijn ellende niet; want juist over dat gedeelte zijner gemoedsgesteldheid is het openbaarmakende licht zeer helder opgegaan; maar het betekent: hij mist voor het tegenwoordige alle gevoelige getuigenissen, dat God hem liefheeft, en hem om Christus’ wil genadig is.

God sterkt veeltijds en gewoonlijk het geloof door een drievoudig licht. Vooreerst door het onmiddellijk licht Zijns Aangezichts. “Laat Uw Aanschijn lichten, zo zullen wij genezen worden. Heere, zij zullen in het licht Uws Aanschijns wandelen.” Dat is de verzegeling des Geestes, waardoor de ziel krachtadig wordt verzekerd, dat zij in de staat der genade is en eeuwig blijven zal.

Wordt haar dat zalige licht onttrokken, dan wandelt zij in de duisternis, dewijl de Heere Zijn Aangezicht verbergt. Geen wonder als zij verschrikt. Zo zeide Jona, hoofdst. 2:4: “Ik ben uitgestoten van voor Uwe ogen;” en zo had David reeds vóór hem geklaagd, maar ook gesmeekt: “Verwerp mij niet van voor Uw Aangezicht;” hij kon als het ware geen vriendelijke blik verkrijgen. Zo handelde God dikwijls en menigmaal lang met de godzalige koning, zodat deze ook vroeg: “Hoelang, Heere, zult Gij mij vergeten, hoelang zult Gij U zo gans verbergen?” Ja, riep de Heere niet Zelf aan het kruis: “Waarom hebt Gij Mij verlaten!” Maar kan zulk een handelwijze met de liefde Gods bestaan? Ja zekerlijk. Want Hij noemt Zich immers in Jes. 50:14 de God van hem, die geen licht heeft. “In een kleinen toorn heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen; maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen,” Jes. 54:8. God handelt als een vader, die zijn zoon wel gevoelig kan tuchtigen en hem verbieden voor zijn ogen te komen, zonder nochtans een ogenblik op te houden vader te zijn; en als anderen opstonden, om de zoon te mishandelen zou hij spoedig weder de partij van zijn zoon tegenover zulke onbevoegde en ongeroepen tuchtmeesters kiezen.

“Doet mijn zoon Absalom geen kwaad,” beval David, hoewel hij hem wegens zijn opstand tegen zijn vader met een leger vervolgde. En als de hemelse Vader Zijn geliefde kinderen Zijn zalige vertroosting onthoudt, dan duren toch Zijn heiligende, bewarende en versterkende invloeden voort, waardoor zij tot een Godzaligheid worden aangespoord, die des te reiner is, naarmate zij minder van enige troost wordt vergezeld, zoals Christus Zijn grootste gehoorzaamheid betoonde in een tijd, toen Hij van God verlaten was.

De tekenen der wedergeboorte treden dikwijls, zonder dat de ziel zelf het ziet, in geestelijke dorheid het helderst tevoorschijn, evenals de sterren in de duistere nacht het helderst lichten. Als Job, nadat hij alles had verloren, verklaarde, dat hij zijn vroomheid niet had verlaten, en Asaf in het midden van de nood zeide: “Nochtans is God de Rotssteen mijns harten,” dan bewijst dit de echtheid en de kracht van hun godzaligheid veelmeer, dan dat zij in goede dagen nog veel heerlijker proeven hadden aan de dag gelegd, waarvan de satan zegt: “Is het om niet dat Job God vreest? Hebt Gij niet een

betuining gemaakt voor hem en voor zijn huis en voor alles, dat hij heeft rondom? Het werk zijner handen hebt Gij gezegend en zijn vee is in menigte uitgebroken in het land. Maar toch, strek Uwe hand uit en tast aan alles, wat hij heeft, zo hij U niet in Uw Aangezicht zal zegenen!”

Een ziel, die in haar verlatenheid nochtans haar God standvastig aankleeft, hoewel zij Hem ziet noch geniet, is iets groots, veelmeer dan een ziel, die hetzelfde vertrouwen oefent in rijke, inwendige genietingen der blijdschap. In de nacht groeien de planten het meest.

2. God versterkt het geloof door de gewaarwording Zijner genadegaven in de ziel. Zij gevoelt het, dat zij met oprechtheid des harten de zonde haat en het goede liefheeft, dat zij lust heeft in de wet Gods naar de inwendige mens; dat zij den Heere Jezus liefheeft met al de Zijnen; zij bemerkt meer vruchtbaarheid des Geestes, en maakt daaruit het besluit, dat zij een erfgenaam des hemels is.

Al heeft zij dan ook de zon niet, zo heeft zij toch de regenboog; aanschouwt en geniet zij God niet door een openbare mededeling, toch tonen zich Zijn gaven der genade als bewijzen Zijner gunst. Ook dat versterkend licht, waardoor deze genadegaven zich vertonen, kan een ziel ontbreken, die nochtans den Heere vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort, zodat zij alleen met haar blik op haar hart staart, en niet anders ziet dan dat het ledig is van al het goede.

Zo klaagt de kerk, Jes. 63: “Waarom verstokt Gij ons hart, dat wij U niet vrezen?” Zij vreesden, dat er geen vreze Gods in hun harten ware, dewijl zij die niet zagen, omdat zij waanden geen licht te hebben. Ja, kan niet het tegendeel zich vertonen, zoals David zegt: “Ongerechtigte dingen hadden de overhand over mij,” of hadden mij overweldigd!

3. Op een gewone wijze sterkt de Heere het geloof door het licht op het Woord Zijner beloften. Geniet de gelovige niets bijzonder troostrijks en verkwikkends, zo kan hij daarentegen zulk een vertrouwen, zulk een duidelijk inzicht in de Goddelijke beloften hebben, die in Christus Jezus ja en amen zijn, dat hij dit inzicht niet voor gevoel zou willen ruilen, dewijl dit veel duurzamer is. Dat licht kan hem zozeer verblijden, dat hij ook anderen aanraadt om, evenals hij, vast op het Woord te vertrouwen. Deze weg is zeer recht. Wat de Heere belooft, dat bevestigt Hij in eeuwigheid. Men kan zich vast daarop verlaten, er moge gebeuren wat er wil. Hebben wij een woord Gods voor ons, laat het dan gaan, wat er wil. Wat Hij beloofd heeft, dat kan, wil, zal en moet Hij houden. Maar wat zal men met de beloften doen, als men in de duisternis wandelt en geen licht heeft? Want in de nacht ziet men dikwijls de hoogste bomen en torens niet eens! Als Abraham na de ontvangen belofte van een zoon, toch bezorgd is te zullen sterven voordat hij die zoon ziet, zo werkt de belofte niet zo krachtig op zijn ziel, dat hij behoorlijk daarmee kan werkzaam zijn. En kan men niet ook een wettisch karakter aannemen, zich op zulke voorwaarden beroepen, die alle troost roven, die anders in de belofte opgesloten zou zijn? In het algemeen moet men de Geest ontvangen, om ons te leren, wat ons van God is gegeven. 1 Cor. 2:9, 10.

Wij vinden in de woorden van Jes. 50:10 niet slechts dat het een godvruchtige misschien aan licht ontbreken kan, maar dat hij ook werkelijk in de duisternis wandelt. Deze uitdrukking betekent voornamelijk drieërlei.

1. In de duisternis wandelen is zoals Christus, Joh. 12, zegt: niet weten, waar men heengaat. Een godvrezende ziel kan met bekommernis worden aangevochten of God haar wel genadig is, en haar weg wel naar de hemel leidt. Hartverscheurende bekommernissen! Maar kan dat een kind Gods wedervaren? Waarom niet? Vraagt niet Asaf in Ps. 77, zeer twijfelachtig: “Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten? Dit krenkt mij,” voegt hij er bij. Heman, hoewel een begenadigd man, bevond zich, volgens Ps. 88, in een beklagenswaardige toestand der ziel, vol van angst en nood, en daarbij kwam het hem twijfelachtig voor, of de Heere hem wel wilde verlossen, als hij vraagt: “Zult Gij wonder doen aan de doden, of zullen de overledenen opstaan? Zullen zij U loven? Zal Uwe goedertierenheid in het graf verteld worden?” Jeremia zegt in zijn Klaagliederen op een verschrikkelijke wijze: “Mijn sterkte is vergaan en mijn hoop van den Heere.” Hoofdst. 3:18.

2. Die in de duisternis wandelt, stoot zich overal en aan alles. “Wij zijn in de duisternis en stoten ons,” staat er Jer. 59. Men stoot zich op een smartelijke wijze en wordt dikwijls kleinmoedig door alles wat men hoort of ontmoet. Ach! zo denkt men, dat er zulk een heerlijkheid bestaat, is gewis, maar is zij wel voor mij? Hier stoot men zich aan een moeilijke plaats in het Woord, ginds blijft men in allerlei twijfelingen en voorwendsels verward, gelijk een vogel op het lijnstokje; daar stoot men zich aan beschikkingen van de Goddelijke voorzienigheid, en miskent dikwijls het troostrijkste gedeelte van Gods Woord tot zijn eigen nadeel; want de ziel wil zich niet laten troosten.

3. In de duisternis te wandelen brengt licht verschrikkingen teweeg, en verschaft aan de verbeeldingskracht gelegenheid, zich allerlei spoken van angst te vormen, waar niets wezenlijks te wachten is, en het wezenlijke te verstoten. Grote verschrikking en duisternis wordt in Gen. 15 als iets genoemd, dat Abraham tegelijk overviel. Heman klaagt in zijn duisternis, dat hij de verschrikkingen Gods leed, en dat hij bijkans versaagde.

In zulk een treurige toestand kunnen ware kinderen Gods geraken, en een tijdlang, ja zelfs een lange tijd daarin verkeren, zodat hun leven nabij de hel, ja, als het ware in de hel is, zoals David zich dikwijls uitdrukt. Maar het is de moeite waard, verder te onderzoeken, waaruit zulk een bedroefde toestand der ziel ontstaat. Er zijn voornamelijk drie bronnen, waaruit dit voortkomt: de Geest Gods, het menselijke hart en lichaamstoestanden, en de vorst der duisternis. Voorwaar zeer ongelijke oorzaken.

Wat de Geest Gods als de oorsprong der duisternis Zijner kinderen betreft, daarvan zegt wel de apostel in Rom. 8:15: “Gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid, wederom tot vreeze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen: Abba, Vader!” Maar deze tekst bewijst niet, dat iemand van die tijd af nimmermeer door een knechtelijke vrees voor God als een vertoornd Rechter kan worden aangevallen, sedert hij de kinderlijke Geest heeft ontvangen, en dat hem dat slechts eens, en wel bij zijn bekering kon gebeuren. Als deze Geest getuigt met onze geest, dan weten wij gewis, dat wij kinderen Gods zijn. Maar Hij kan deze getuigenis uit wijze oogmerken enige tijd terughouden.

Hoewel David zijn zoon Absalom zeer liefhad, verbood hij hem nochtans, hem onder de ogen te komen. Een vader kan zijn zoon wel buiten de deur zetten, of hem zelfs hard tuchtigen, zonder op te houden hem lief te hebben. God kan iemand zijn bewijs van

begenadiging wel weder afhandig maken, en het, evenals het vat, dat Petrus werd getoond, in de hemel terugtrekken, om het daar te bewaren, zonder dat het nog in de vakken des gewetens wordt gevoeld, hoewel het nochtans voor eeuwig volkomen blijft. Wat zal de aanklager der broeders, die hen zelfs des daags verklaagt, niet des nachts wagen, om de ziel met valse getuigenissen te beangstigen, terwijl ons eigen hart ons mede verdoemt, vooral als de Heilige Geest daarbij zwijgt, of zo zacht getuigt, dat het onder al dat geraas niet wordt gehoord.

Ja, niet alleen dit, maar hij kan ook God aan de ziel voorstellen als met Zijn kind toornende, terwijl Hij niet alleen Zijn liefde verbergt, maar ook Zijn ongenoegen laat gevoelen, niet slechts door een uitwendig kruis, maar ook inwendig. In Jes. 57 lezen wij niet alleen: “Ik was verbolgen en sloeg ze,” maar ook: “Ik verbergde Mij.”

Hoewel Hij vooraf zegt: “Ik zal niet eeuwiglijk twisten, en Ik zal niet geduriglijk verbolgen zijn.” De Heilige Geest kan Gods kinderen een indruk geven en dit als gloeiende druppelen op het geweten laten vallen. De pijlen des Almachtigen kunnen, zoals Job spreekt, zodanig in het hart van een begenadigde steken, dat hun grimmigheid de geest uitdroogt, dat de verschrikkingen Gods op hen zijn gemikt. Aardse vaders tuchtigen hun kinderen, terwijl zij hun lichamen gevoelig treffen; maar de Vader der geesten geselt de inwendige mens.

Dat is zeer smartelijk. “Zijn Woord is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel, en des geestes, en der samenvoegselen, en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten.” Nochtans, terwijl Hij alsoo kastijdt met een harde roede, toont Hij daarbij geenszins, dat dit een eeuwige toorn is, maar slechts een tijdelijke ongenade, een verbergen Zijns Aangezichts in een ogenblik Zijner verbolgenheid, terwijl Hij Zich met eeuwige genade wil ontfermen. Jes. 54:8.

Het is een Vaderlijke onmin, geenszins een rechterlijk toornen, er is een heiligen, een geenszins een verderven bedoeld; hoewel de ziel daar deze hoop nog zacht smeult dit onder zulke verwarrende omstandigheden niet goed kan onderscheiden, en het ongelovige hart de wanhopigste plannen en besluiten daaruit afleidt, en twijfelend vraagt: “Heeft God vergeten genadig te zijn?”

Nochtans kan de Heilige Geest voortgaan met de ziel zelfs met de eeuwige toorn te bedreigen, vooral als zij den Heere met zonden en een lichtzinnige wandel beledigt, en daarbij nog zelfs trots en onhandelbaar is geworden; zich niet laat gezeggen, leren of leiden. Opdat zij op deze weg niet verder voortga, bezoekt haar de Heere met de staf bitterheid, en verkondigt haar allerlei bedreigingen, bijvoorbeeld deze: “Indien gij naar het vlees leeft, zo zult gij sterven; maar indien gij door den Geest de werkingen des vleses doodt, zo zult gij leven. Zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonde; maar een schrikkelijke verwachting des oordeels en een hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden.”

Daarbij behoren ook de waarschuwende voorbeelden van hen, die om hun gehechtheid aan de zonde van God werden verworpen, het ganse Joodse volk, Ezau, in hun mate zelfs Mirjam, Mozes, Aäron, zoals de apostel de Hebreeën en Corinthieërs, hoewel zij

gelovigen waren, daarop wijst. Maar als de ziel in haar angst denkt: also zal het u ook gaan, dan is dat niet recht geoordeeld, want dat volgt daaruit nog niet.

Ziet, geliefden, zo ziet het er in Harada uit, en op zulk een wijze gaat het er toe; en ziet, daar is Israël gelegerd, in de nabijheid van Mizraïm, het land der beangstiging; in de nabijheid en in de rechte richting naar het land van de vervloekte Kanaän, alsof het daar moest intrekken. Evenwel zie ik geen moeite in Jakob en geen arbeid in Israël; gij hebt het toch goed, en zijt zalig, ook midden in Harada, en temidden van angst en nood. Spoedig wendt de zaak zich weder. Eindelijk wordt gij uit de nood en angst en aan het gericht onttrokken, en wie kan dan de lengte uws levens uitspreken! Verlos ons Heere, zoals wij het van U vertrouwend verwachten, opdat wij U loven en verheerlijken. Amen.